

ŠKODA PLZNĚ

platforma pro informace, nápady a
diskuzi za lepší budoucnost Plzně

1. rozšířené setkání Škody Plzně a dalších účastníků - 5.7.2011 **Nebeská čajovna, sady Pětatřicátníků 29, 301 00 Plzeň**

Účastníci:

Tomáš Bernhardt (Plzeňské fórum, Západočeské muzeum v Plzni) - tomas.beno@seznam.cz
Stanislava Brejchová (původní tým EHMK) - sbrejchova@seznam.cz
Pavel Denk (Roudná) - denk.pavel@quick.cz
Petr Domanický (Zapálení, Škoda Plzně, ZČG) - domanicky@zpc-galerie.cz
Alena Hankerová (Šťáhlavy) - alenahanker@seznam.cz
Klára Salzmann Jančurová (Krajina, Ústav umění a designu ZČU) - klarajancurova@yahoo.com
Marie Kohoutová (Ústav umění a designu ZČU) - c.u.r.l.y@seznam.cz
Václav Rais (Umění je obrana) - umenijeobrana@seznam.cz
Marek Sivák (Škoda Plzně) - m.sivak@skodaplzne.cz
Jakub Sobek (Umění je obrana) - umenijeobrana@seznam.cz
Helena Dienstbierová Šimicová (původní tým EHMK) - simicova.h@seznam.cz
Jaromír Veselák (Zapálení, Škoda Plzně) - j.veselak@seznam.cz

Vybrané body k inspiraci:

Rozdělil bych na tomto místě zajímavé příspěvky a nápady do několika kategorií, na něž půjde, pokud bude zájem, navázat, nebo z nich vytvořit konkrétní projekty

- 1) Veřejná hra, zveřejňování, novinaření, public relation: Vyslovovat věci. Jedním z nejdůležitějších nástrojů a možností je soustavně informovat občany, dávat jim možnost vyjádřit se či být účasten. Články na webu (Škoda Plzně, Plzeňské fórum, noviny). Malý související projekt: „Kuchařka pro obyvatele Plzně“. Návod, co dělat, když jsou lidi s tím či něčím jiným nespokojeni. Jaké mají pravomoci a jaké možnosti postupu.
- 2) Dialog s politiky a úředníky. Iniciovat, zaznamenávat reakce, ať už odpovědi či odmítnutí odpovědi. „Politikaření“: ostré a přesvědčivé vystupování ke konkrétním kauzám, projektům, dávat a zveřejňovat alternativy, hlasitě poukazovat na absurdity, používat existující materiály (viz. např. existující studie na revitalizaci podmostí při přestavbě mostu Generála Pattona).
- 3) Projekty. Pořádat či připojit se ke konkrétním projektům k přiblížení tematiky lidem či připomenutí kauz dávno minulých (výstava nerealizovaných versus realizovaných projektů v Plzni, procházka po zrealizovaných dobrých domech a hrůzách vedle nich, výroční „Týden bez Kauflandu“, inspirace z knihy o kauze Škodovka v Klatovech od Václava Fialy). Nabídka pomoci od některých účastníků setkání při přípravě konkrétních projektů.

4) Kontinuita. Diskutovat, diskutovat, abstraktně, obecně, konkrétně.. nechat vystávat myšlenky a nápady, zvat odborníky, lidi, organizace, hnutí, politiky, nenechat to uniknout, nechat to „téci“ a dolívat tomu vodu.

Poznámky ze setkání:

- Dva pohledy na Plzeň: Pocit / pohyb člověka v Plzni, každodenní setkávání s Plzní – působí kladně. Virtuální Plzeň, Plzeň politiky, projektů a plánování – působí záporně.
- Prolamuje se Klausův přístup, že do politiky mluví jen ten, kdo v ní je. Mladí lidé se začínají zajímat, vznikají sdružení a iniciativy. Spoustu lidí dělá dobrovolné projekty. V Německu a západoevropských zemích ale ještě více občanů (např. Velká Británie).
- Naproti tomu se ale na projekt „Bezpečné město“ (lidé měli možnost psát připomínky konkrétním zastupitelům) Tomášovi ozval 1 člověk, některým dalším nikdo.
- Hnutí Roudná – snažilo se je kontaktovat překvapivě velké množství lidí, chtěli radu, pomoc či jen měli zájem. Opakovaná setkání v Sokolovně, velké množství lidí, přicházeli i politici a starosta (starosta to původně i inicioval nebo pomáhal iniciovat), politici se báli vlivu Rouděňáků a např. hypotetické hrozby vytvoření nové městské části (Plzeň 11 - Roudná).
- Plán versus Duch plánu (Zákon / Duch zákona) – i nejgeniálnější návrh Územního plánu vzniklý ze spravedlivé soutěže je k ničemu, pokud nebude vůle ho prosadit (lehko se zničí vlnou připomínek a změn).
- Ještě mnohem větší průšvih je na místě úředníků než politiků. Jsou více skryti, nemají každé 4 roky zúčtování, mnoho lidí sedělo na svých postech za socialismu a sedí tam dodnes, jejich názory vycházely z normalizačního plánování a dodnes se nezměnily. Nejsou nuceni či donuceni nést zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- Zmíněná citace Ing. Balihara, vedoucího stavebně správního odboru, z jednání Rady města o Domu kultury (připravuji teď shrnující článek na stránky Škoda Plzně): „Vy jste se zmínil o časovém horizontu před čtyřmi lety, před třemi lety nebo tak nějak, proč jsme už po tom nešli a nezajímali se vo toto území a nepřipravovali regulační plán. My se, a vy znáte ten můj názor, do regulačních plánů nehrneme právě z toho důvodu, že to je de facto dokument závazný na úrovni územního rozhodnutí. ... Ale v tomto místě, konkrétně před čtyřmi lety, my jsme vůbec nevěděli, že přijde investor, nebo že by mohl přijít investor, který přijde s návrhem, že stávající objekty zbourá. A postaví tam úplně něco jiného. My jsme měli jasnou představu, nebo my jsme měli názory na to nebo regulace na to, co provést v těch prolukách, v těch prázdných místech nezastavěných, ale nepředpokládali jsme, že přijde někdo, kdo třetinu toho bloku zbourá a bude tady chtít postavit úplně něco jiného. Taktéž jsme nevěděli o tom, že, a to je teďka novinka, která se ke mně oficiálně ještě nedostala a mám ji neoficiálně, že výrazným způsobem chce Tesco zrekonstruovat, upravit svůj objekt. Před rokem jsme vydávali územní rozhodnutí na výraznou rekonstrukci bývalých lázní italskému investorovi nebo navrhovateli. Takže pokud bychom před čtyřmi lety vytvořili regulační plán pro to území, jsem stoprocentně přesvědčen, že už ten Ital, nebo teďka Amadeus, později Tesco, by požadovalo jeho úpravu, takže my bychom šli permanentně do rok trvajících změn regulačních plánů.“
- Zmínka o vývoji Plzně v 60. letech, experiment v Čechách nevidaného měřítka (postavilo se na hlavu dosavadní plánování města a začalo se od znovu). Experiment se

nedotáhl, v roce 1989 byl napůl cesty. Dodnes nevznikl nebo nebyl oficiálně odsouhlasen kompetentní názor na to, co dál.

- Některé čtvrti fungují docela dobře (Doubravka, Slovany)
- V Plzni je dopravní schéma postavené na hlavu a zničilo město. Diskuze dopraváků, zda dopravní systém radiální, takový či makový není podstatná. Ve většině měst fungoval vývoj takto: Od středověku se vše důležité, výstavní a významné nabalovalo na hlavní tahy (dnes bychom řekli výpadovky). Od 60. let dále – města se začala vyrovnávat s automobilovou budoucností. Většina měst přeložila automobilové trasy mimo historické trasy, aby zachovala funkčnost a hodnotu těch druhých. Plzeň – prohnala si automobilové trasy těmi historickými, tj. přeměnila hlavní třídy na dálnice.
- Dobrý nápad byla zmínka o „kuchařce“ pro lidi. Nejprve: podat informace, pak návod, co dělat, když jsou lidi s tím či něčím jiným nespokojení. Jaké mají pravomoci a jaké možnosti postupu.
- Kde je správná hranice toho, co dělat „undergroundově“ (což je v kulturně významných městech nezbytné podhoubí) a toho, do čeho je potřeba zapojit oficiální instituce a město? Aby se vznikala nepolitická opozice, ale neposkytovala se jen politikům „práce zadarmo“?
- Úředník zodpovědný za proces EIA Hornbachu v ul. U Prazdroje říkal: „Víte kde jsou nejlevnější šroubky? V Hornbachu. A tady mu ty Děti země brání.“
- 1995 – na fakultě urbanistická studie – co by šlo udělat jinak, kdyby se jednou zboural most Generála Pattona. Město nemělo zájem, že most drží a bourat se nebude. Dnes se ví, že se most brzy bourat bude a místo něj se postaví stejná hmota o stejných dimenzích ve stejné stopě, protože město nemá alternativní plán, nepřipouští alternativní pohled.
- Jak najít nejdůležitější výstup z celé kauzy? Jak ho použít, aby nezapadl? Úředníky, aby padaly hlavy, k odpovědnosti pravděpodobně nikdo hnát nebude.
- V 90. letech Kaufland na Roudné – silné hnutí a odpor, ale po vystavění to nemělo další důsledky.
- Dva největší problémy: 1) Město plánují dopravní (ne urbanisté, architekti atd.). 2) Přilehlé okolí „dálnic“ přes město lze zastavět jen takovými projekty jako Plaza a Hornbach, přitahují to a je to začarovaný kruh.
- Je důležité věci formulovat a opakovaně je vyslovovat. Důležité stále navrhovat hlavního architekta.
- Snažit se pozvat politiky „na čaj“. Např. jedenkrát za měsíc. Či za nimi chodit s kamerou, pokládat jim otázky a natáčet odpovědi jako iniciativa Inventura demokracie. Úředníci se bojí a nemají důvod přijít, náměstkyně primátora je zvala osobně a nepřišli. Dát otázku, možnost vyjádřit se, když se nevyjádří, zdokumentovat a zveřejnit. Nakonec se někdo vyjádří.
- Obrana proti zapomínání: dokumentace kauz. Václav Fiala v Klatovech o Škodovce (zničila firma Intercora, společník Hlaváček, v Plzni např. Kaufland, Hornbach) – vydal knihu o celém procesu, tudíž je to navždy dohledatelné a nezapomene se to.
- Je dobré, že město už sahá k regulaci umístění parkovacích míst v sadech Pětatřicátníků, na místě nechce parkovací dům, ale polyfunkční objekt s podzemním parkováním. Na druhou stranu dopravní zátěž zůstane stejná, a podzemní stavby jsou v Plzni strašně drahé, má špatné podloží – část naplaveniny, část pískovec, proudění spodní vody.
- 460 nových parkovacích míst na Rychtářce, na náměstí neubude ani jedno (ani ty prominentní pro politiky).

- Začarovaný kruh svalování viny: město to svádí na dopraváky, ti na dopravní policii, ti zas na to, že tu máme silnice 1. třídy, které mají nějaká pravidla, silnice 1. třídy tu zas máme, aby je financoval stát, a díky tomu se k věci vyjadřuje státní policie – nekonečný bordel.
- Nabídka, že pokud bude potřeba sehnat pro nějaký příbuzný projekt letecké snímky, Tomáš je sežene a budou legálně publikovatelné.
- Dnešní pojem centra Plzně versus pojetí za první republiky – tehdy sahalo centrum na každou stranu jednou tak dále a fungovalo to. Dnes jsme si to osekali a všichni, a hlavně politici a úředníci, berou jako centrum jen náměstí a pár ulic okolo (městskou památkovou rezervaci). Jedna z otázek na politiky by mohla být, kde si myslí že začíná a končí historické centrum města?
- Dnes se uvažuje (velice hypoteticky, spíše jako zástěrka pro laxnost) spousta variant řešení čtyřproudovek – současný stav, dálnice na sloupech, do tunelu atd., ale nic se nerozhodne a nevymyslí. Ať se vymyslí alespoň jeden projekt, 1 z variant, která by okolí čtyřproudovek nějakým způsobem revitalizovala.
- Dobrý návrh územního plánu a reflexe situace Plzně po revoluci už existovaly! V 90. letech je předkládal Ing. arch. Oldřich Fára, ale nebyly nikdy oficiálně (ani neoficiálně) přijaty
- Zastupitele za Top 09, Plzeňskou Alianci a Pravou volbu pro Plzeň by tato témata mohla zajímat (sami v jednání za Dům kultury zastávali příbuzné názory) a mohli by je prosazovat dále. Přesto je důležité, aby tato diskuze zůstala nad politikou, neovlivněna stranami.
- Inventura urbanismu (Jehlík), Fresh Air Gallery – podchod v Resselově ulici.
- Co takhle udělat „týden bez Kauflandu“ nebo jinou krátkou akci na připomenutí kauz?
- V archivu existují rozkreslené fasády všech ulic, za socialismu se koncepce a bourání bralo zodpovědněji, přemýšlelo se o tom a studovalo se to (ač se to pak nakonec přece jen zbouralo).

Dne 7.7.2011 zapsal Marek Sivák